

บทความวิจัย (Research Article)

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านกุดฉิม ด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ

A STUDY OF READING AND WRITING THAI LANGUAGE ACHIEVEMENT OF THE SECOND GRADE STUDENTS AT BAN KUDCHIM SCHOOL THROUGH RESPONSE TO INTERVENTION PROCESS

Received: February 4, 2019

Revised: March 6, 2019

Accepted: April 13, 2019

ภาสกร พลรัตน์^{1*} อัญชลี สารรัตน์²
Passakhon Ponrat^{1*} Unchalee Samrattana²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

^{1,2}Faculty of Education, Khon Kaen University, Khon Kaen 40002, Thailand

*Corresponding author, E-mail address: krupassakhon@gmail.com

บทคัดย่อ

กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (Response to Intervention: RTI) เป็นกระบวนการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนและการวัดผลหลายระยะ ที่สามารถใช้ในการคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงด้านการอ่านและเขียนเพื่อให้ความช่วยเหลือสองทักษะดังกล่าวก่อนที่นักเรียนจะล้มเหลวในการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ และเพื่อเปรียบเทียบเกณฑ์จุดตัดแบบอิงเกณฑ์และจุดตัดอิงกลุ่มแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ใช้ในการคัดกรองนักเรียนเข้าสู่กระบวนการช่วยเหลือทั้ง 3 ระยะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านกุดฉิม จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีทั้งหมด 2 ชนิด ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 3 ระยะ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ทั้งชั้น แผนการจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย และแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและแบบทดสอบวัดความก้าวหน้าแบบแผนการทดลองที่ใช้คือ แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง (One-Group Pretest-Posttest design) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน และการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ พบว่า

1.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือสามระยะ มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60 จำนวน 22 คน จากนักเรียนทั้งชั้น 25 คน โดยในการช่วยเหลือระยะที่ 1 ไม่ผ่าน 14 คน การช่วยเหลือระยะที่ 2 การสอนเป็นกลุ่มย่อย ไม่ผ่าน 7 คน การช่วยเหลือระยะที่ 3 การสอนเป็นรายบุคคล ไม่ผ่าน 3 คน

1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 20.72 (51.80%) และหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 28.68 (71.70%) เพิ่มขึ้น 7.96 คะแนน ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าขึ้นคิดเป็นร้อยละ 19.90

2. การเปรียบเทียบเกณฑ์จุดตัดแบบอิงเกณฑ์และจุดตัดแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ พบว่าการคัดกรองนักเรียนจากระยะที่ 1 เพื่อให้การช่วยเหลือระยะที่ 2 จุดตัดที่เกณฑ์ร้อยละ 60 ตรงกับเกณฑ์จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 47 และในคัดกรองนักเรียนจากระยะที่ 2 เพื่อให้การช่วยเหลือระยะที่ 3 พบว่าจุดตัดที่เกณฑ์ร้อยละ 60 ตรงกับเกณฑ์จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 46 หมายความว่า นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 47 ในระยะที่ 1 และ เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 46 ในระยะที่ 2 จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ และเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และ 25 พบว่า ในระยะที่ 1 เกณฑ์จุดตัดการผ่านร้อยละ 60, จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และจุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 14, 8 และ 6 คน ตามลำดับ และในระยะที่ 2 เกณฑ์จุดตัดการผ่านร้อยละ 60, จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และจุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 7, 5 และ 4 คนตามลำดับซึ่งแสดงว่าจุดตัดแบบอิงเกณฑ์ที่ร้อยละ 60 ได้จำนวนนักเรียนที่ต้องให้การช่วยเหลือมากกว่า

คำสำคัญ: กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ อาร์ทีไอ การอ่านและการเขียนภาษาไทย

Abstract

Response to Intervention (RTI) is the process of organizing the curriculum, instruction and assessment within a multi-tier system. RTI system is used for screening students who are at risk in reading and writing skills and helping them achieve both skills before they fail to study in the upper class.

The purposes of the research were to study reading and writing Thai language achievement through RTI process of the second grade students and compare criterion-referenced scores and norm-reference scores by using percentile cut off scores used to screen students for the 3 tiers. The population was the second grade students at Ban Kud Chim School. The two research instruments drawn for this study were: 1) three tier lesson plans consisted of lesson plans for the whole class, ones for students in small groups, and ones for individual students and 2) the achievement test and progress monitoring tests on reading and writing Thai language. The One-Group Pretest-Posttest design was used in this study. The data were statistically analyzed using percentage, mean, standard deviation, and percentile.

The findings of the study were as follows:

1. Reading and writing Thai language achievement of second grade students through RTI.

1.1 Second grade students who were taught with 3 tiers on RTI process, 22 out of 25 students passed 60% criterion. In tier 1, 14 students did not pass; in tier 2 using small group teaching technique did not pass 7 students; and in tier 3 using individualized intervention did not pass 3 students respectively.

1.2 Second grade students who were taught with RTI process had reading and writing Thai language higher posttest results than pretest ones. Before applying those techniques, the mean score was 20.72 (51.80%); and after implementing the mean score was 28.68 (71.70%). The students had increased progress point at 7.96 (19.90%).

2. Comparison of criterion-referenced scores and norm-reference scores by using percentile cut-off scores through RTI, it was found that the screening of not-passed students from tier 1 to go on to tier 2 with the 60% criterion cut-off scores was equal to the percentile cut-off score of 47; and the screening of not-passed students from tier 2 to go on to tier 3 with the 60% criterion cut-off scores was equal to the percentile cut-off score of 46 meaning students with below the percentile score of 47 in tier 1 and 46 in tier 2 needed to be assisted. When compared to the common percentile cut-off score of 35 and 25 it was found that in tier 1, with the 60% criterion cut-off scores, there were 14, 8, and 25 not-passed students respectively. And, in tier 2, there were 7, 5, and 4 not-passed students respectively. This showed that the 60% criterion cut-off scores indicated more numbers of assistance needed students.

Keyword: Response to Intervention, RTI, Reading and writing Thai language

บทนำ

การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคมการอ่านทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและค่านิยมต่างๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตสู่สิ่งที่ดีที่สุด การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์อย่างยิ่ง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557) สำหรับการเขียนเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งที่ใช้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ (วรรณิ โสมประยูร, 2553) จากการศึกษาเรื่องการอ่านและการเขียนภาษาไทย พบว่า ในปัจจุบันเด็กไทยในระดับประถมศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ยังมีความยากลำบากในการอ่าน การเขียนภาษาไทย ซึ่งมีทั้งที่อ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่อง ในระดับที่รุนแรง ระดับอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จึงส่งผลกระทบต่อไปถึงการเรียนรู้อื่นๆ เป็นอย่างมาก เพราะนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ก็จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอื่นๆ ตกต่ำตามไปด้วย (เกศรินทร์ ศรีชนะ, 2559) นอกจากนี้ กษมา วรวรรณ ณ ออยุธยา (2552, อ้างถึงใน ฟาภีนา วงศ์เลขา, 2552) ยังพบว่าปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ มาจาก 4 สาเหตุใหญ่ คือ 1) ปัญหาครอบครัวยากจน ทำให้เด็กต้องขาดเรียนบ่อยๆ จนเวลาเรียนไม่ครบ 2) เด็กที่ไม่ได้พูดภาษาไทยที่บ้าน 3) เด็กมีความบกพร่อง

ทางการเรียนรู้ ซึ่งมีประมาณร้อยละ 5-6 และบางโรงเรียนอาจมีมากกว่านี้ และ 4) เด็กในโรงเรียนที่มีครูไม่เพียงพอ จาก 4 สาเหตุดังกล่าว หลายโรงเรียนได้ใช้วิธีการที่หลากหลายในการแก้ไขปัญหาการอ่านและการเขียนภาษาไทย เช่น การกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนต่อเนื่อง สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นความสำคัญของภาษาไทย เป็นต้น ในวิธีการที่หลากหลายดังกล่าว การตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (Response to intervention: RTI) เป็นระบบการช่วยเหลือที่ได้ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนที่มีภาวะเสี่ยงด้านการอ่านและเขียน

การตอบสนองต่อการช่วยเหลือ เป็นกรอบแนวคิดในการจัดการศึกษาที่บูรณาการทฤษฎีหลักสูตร วิธีสอนและการวัดและประเมินผลผู้เรียนในลักษณะการติดตามความก้าวหน้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้เรียนที่มีความยุ่งยากหรือความลำบากในการเรียนรู้ หรือมีปัญหาด้านพฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ (Behavior difficulties) และใช้เป็นระบบการคัดกรองนักเรียนเพื่อรับให้การช่วยเหลือผู้เรียนเหล่านั้นด้วยวิธีสอนที่ใช้ได้ผล โดยเป็นวิธีสอนที่มีหลักฐานทางการวิจัย (Research-based instructional intervention) ร่วมกับการวัดความก้าวหน้านักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งหากพบผู้เรียนที่มีความยุ่งยากในการเรียนรู้เร็วเท่าไร และรีบให้ความช่วยเหลือก็จะทำให้จำนวนผู้เรียนที่จะล้มเหลวทางการศึกษาลดน้อยลง (อัญชลี สารรัตน์, 2557) หลักการสำคัญในการใช้กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือแบ่งเป็น 3 ระยะ (Three Tier Model) ระยะที่ 1 (Tier1) เป็นการจัดการเรียนการสอนตามปกติสำหรับผู้เรียนทุกคนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยใช้วิธีการหลากหลายที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ระยะที่ 2 (Tier2) เป็นการช่วยเหลือผู้เรียนที่เรียนไม่ทันเพื่อนโดยจัดเป็นกลุ่มเล็กๆ และมีการประเมินผู้เรียนเป็นระยะเพื่อติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ระยะที่ 3 (Tier3) เป็นการสอนผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้เทคนิคเฉพาะด้าน ซึ่งผู้เรียนในระยะที่ 3 อาจเป็นนักเรียนที่มีความเสี่ยงบกพร่องทางการเรียนรู้หรือมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ต้องนำไปรับการตรวจวินิจฉัยจากแพทย์อย่างละเอียดเพื่อรับบริการด้านการศึกษาพิเศษ เช่น ทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลต่อไป (อัญชลี สารรัตน์, 2557; ประพิมพ์พงศ์ วัฒนธรัตน์, 2558) จะเห็นได้ว่ากระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเป็นระบบการให้ความช่วยเหลือด้านการสอนแก่นักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงต่อการบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยไม่ตีตราเด็กในลักษณะของการเป็นเด็กบกพร่องทางการเรียนรู้ แต่ยึดทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคลว่า เด็กทุกคนมีความแตกต่างกัน มีความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแตกต่างกัน เช่น การเรียนรู้ ความจำ ความอดทน สมาธิ และเรียนรู้ได้ดีด้วยวิธีการที่ต่างกัน นอกจากนั้นกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ ยังเป็นระบบการคัดกรองที่มีประสิทธิภาพจากการสอนของครู และให้การช่วยเหลือตั้งแต่ต้นเพื่อป้องกันการล้มเหลวในการเรียนขั้นที่สูงขึ้น และเมื่อผ่านกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือแล้ว หากเด็กยังไม่พัฒนาขึ้นก็จะได้รับการจัดการศึกษาพิเศษต่อไป ดังที่ ดารณี ศักดิ์ศิริผล (2556) ได้กล่าวเอาไว้ว่า หากผู้ที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือเด็กที่มีความยากลำบากในการอ่าน การเขียน ก่อนที่เด็กจะมีอายุ 9 ปี หรือกำลังเรียนอยู่ชั้น ป.3 เด็กร้อยละ 90 ที่มีปัญหาด้านการอ่านการเขียนจะมีความสามารถอ่านออกเขียนได้เช่นเดียวกับเด็กปกติ

โรงเรียนบ้านกุดฉิม เป็นโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 คือเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนเข้ามาเรียนโดยไม่กีดกัน ปัญหาที่ตามมา ได้แก่ ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ครูขาดความรู้ความเข้าใจการสอนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทำให้การเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนไม่พัฒนาขึ้น นอกจากนี้ครูยังขาดความสามารถในการ

คัดกรองนักเรียน ทำให้ไม่สามารถคัดกรองและคัดแยกนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนได้ถูกต้องและจากการศึกษาผลการประเมินการอ่านออกของผู้เรียน (Reading Test: RT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกุดฉิม ปีการศึกษา 2560 พบว่า ด้านการอ่านได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 67.56 ต่ำกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 73.07 และระดับประเทศที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 71.60 และจากการพิจารณาผลคะแนนของนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่ามีนักเรียนที่ได้คะแนนไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 60 จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 28 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด (โรงเรียนบ้านกุดฉิม, 2560)

ในการคัดกรองผู้เรียนเข้าสู่การช่วยเหลือระยะต่างๆ ของกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ นั้น นิยมใช้เกณฑ์จุดตัดอยู่ 2 แบบ คือ 1) แบบอิงเกณฑ์ที่ร้อยละ 60 และ 2) แบบอิงกลุ่มด้วยค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีการสรุปว่าการกำหนดจุดตัดแบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่มวิธีใดเหมาะสมกว่าวิธีใด ทั้ง 2 สองวิธีนี้ทั้งข้อเด่น และข้อด้อย คือ แบบอิงกลุ่มด้วยค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ เหมาะที่จะใช้เมื่อมีนักเรียนจำนวนมาก และมีความเป็นมาตรฐานในเชิงเปรียบเทียบมากกว่า เพราะคะแนนที่ใช้ในการคำนวณมักได้จากข้อสอบมาตรฐาน แต่แบบอิงเกณฑ์จะใช้ง่ายกว่าและไม่มีข้อจำกัดด้านจำนวนนักเรียน ครูสามารถใช้การวัดความสามารถของผู้เรียนที่อิงตามหลักสูตร (Curriculum based measurement) ที่ครูใช้จัดการเรียนการสอนได้โดยตรงและใช้ได้บ่อยครั้ง จะมีนักเรียนในชั้นที่คนก็ใช้ได้ (อัญชลี สารรัตน์, 2557) ทั้งสองวิธีดังกล่าวและการใช้เกณฑ์จุดตัดที่แตกต่างกัน ทำให้ได้จำนวนนักเรียนที่ต้องการให้ความช่วยเหลือแตกต่างกัน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจเปรียบเทียบเกณฑ์จุดตัดเพื่อให้การช่วยเหลือในระยะที่ 2 (Tier 2) และระยะที่ 3 (Tier 3) ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ ของแบบอิงเกณฑ์ที่ร้อยละ 60 และแบบอิงกลุ่มด้วยค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และ 25 ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่นิยมใช้เป็นจุดตัดในการคัดกรองผู้เรียนเข้าสู่ระยะการให้ความช่วยเหลือระยะที่ 1 และ 2 ในกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกกำหนดเกณฑ์จุดตัดที่เหมาะสมต่อไป

ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความจำเป็นที่จะช่วยเหลือนักเรียนที่มีความเสี่ยงด้านการอ่าน การเขียน และเห็นความสำคัญและประโยชน์ของกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ ในการนำมาปรับใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านกุดฉิม เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์และสมรรถนะด้านการอ่านและการเขียนของของนักเรียน ตลอดจนหาคำอธิบายเกี่ยวกับเกณฑ์จุดตัดแบบอิงเกณฑ์ด้วยค่าร้อยละและอิงกลุ่มด้วยเปอร์เซ็นต์ไทล์

วัตถุประสงค์การวิจัย

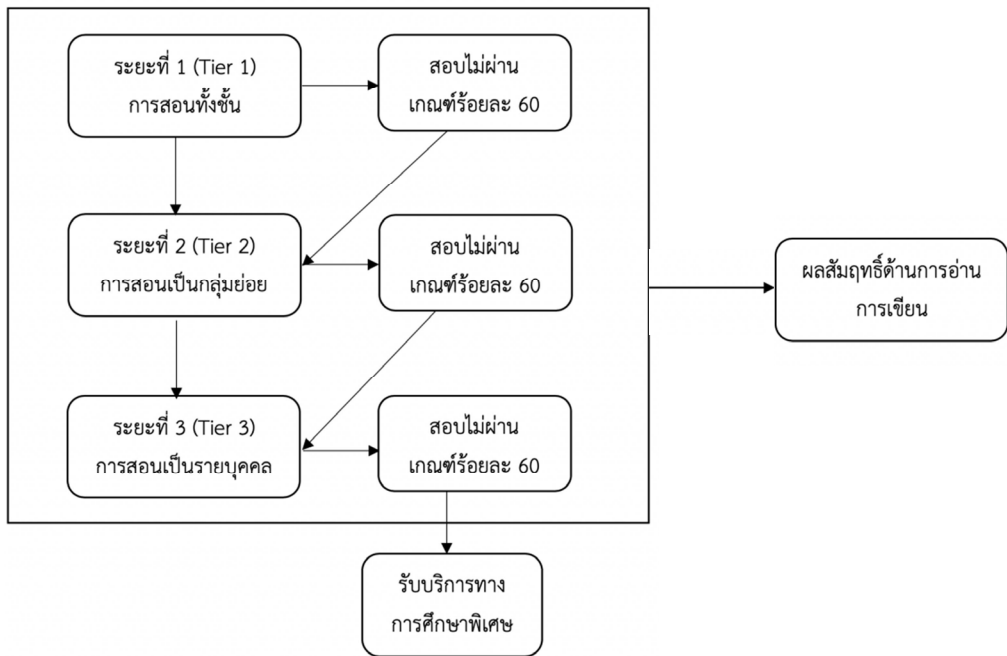
1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน และการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (Response to Intervention: RTI)
2. เพื่อเปรียบเทียบเกณฑ์จุดตัดแบบอิงเกณฑ์และจุดตัดแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ใช้ในกระบวนการคัดกรอง ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (Response to Intervention: RTI)

ขอบเขตการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย

1. ตัวแปรต้น คือ กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ
2. ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียนและจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนการอ่าน และการเขียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ในแต่ละระยะของการช่วยเหลือ ดังแสดงในภาพ 1

กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรเป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านกุดฉิม ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 25 คน โดยมีเกณฑ์การเลือกดังนี้

- 1.1 เป็นโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวม
- 1.2 ผู้บริหาร คณะครูของโรงเรียนและผู้ปกครองยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย
- 1.3 ผู้วิจัยเป็นครูประจำชั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการเรียนรู้อย่างได้คุณภาพ

2. ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง มีขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 จัดเตรียมเครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัย
- 2.2 ทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียน โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียน การทดสอบในครั้งนี้ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียน

2.3 ดำเนินการตามขั้นตอนของกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ ทั้ง 3 ระยะ โดยระยะที่ 1 (Tier 1) การจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนทั้งชั้น ระยะที่ 2 (Tier 2) การจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ระยะที่ 3 (Tier 3) การจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนเป็นรายบุคคล และเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนของกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ

2.4 ทดสอบหลังเรียน และวิเคราะห์ข้อมูล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) พร้อมแบบฝึกหัดวัดความก้าวหน้า ประกอบด้วยแผนทั้งหมด 3 ระยะ คือ

3.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนทั้งชั้น จำนวน 30 แผน ซึ่งใช้สอน 11 สัปดาห์

3.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย จำนวน 26 แผน ซึ่งใช้สอน 14 สัปดาห์

3.1.3 แผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลจำนวน 26 แผน ซึ่งใช้สอน 14 สัปดาห์

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียน ประกอบด้วย

3.2.1 แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน จำนวน 40 ข้อซึ่งเป็นเครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะ “อ่านออก” และ “เขียนได้” ที่จัดทำโดยสำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและกำหนดให้โรงเรียนใช้สำหรับประเมินทักษะการอ่านและการเขียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) และแบบทดสอบความก้าวหน้า จำนวน 50 ข้อ

4. การหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

4.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเสนอแผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านและการเขียนต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมเชิงเนื้อหา พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.78 สำหรับแบบทดสอบได้พิจารณาค่าความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) พบค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1

4.2 ความเชื่อมั่นนำแบบทดสอบวัดความก้าวหน้าที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความสอดคล้องระหว่างผู้สังเกต (Inter-observer Agreement: IOA) โดยวิธีหาค่าแต่ละจุด (Point by point method) โดยผู้สังเกต 3 ท่าน ได้ค่าความสอดคล้อง เท่ากับร้อยละ 96

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 15 พฤษภาคม 2561 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2561 ณ โรงเรียนบ้านกุดฉิม จังหวัดนครพนม โดยใช้กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง (The One Group Pretest-Posttest Design)

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

6.1 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (Response to Intervention: RTI) ดังนี้

6.1.1 วิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนของนักเรียนหลังจากผ่านกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือกับเกณฑ์การผ่านร้อยละ 60

6.1.2 วิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนหลังจากผ่านกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ

6.2 เปรียบเทียบเกณฑ์จุดตัดแบบอิงเกณฑ์ และเกณฑ์จุดตัดแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์ของนักเรียนในระยะเวลาที่ 1 และระยะเวลาที่ 2 ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (Response to Intervention: RTI) โดยการนำลำดับที่ของนักเรียนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์จุดตัดแบบอิงเกณฑ์ร้อยละ 60 ไปเทียบหาลำดับที่ว่าตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่เท่าใด แล้วนำไปเทียบกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่นิยมใช้เป็นเกณฑ์จุดตัดในการช่วยเหลือ คือ เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และ 25

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอสรุปผลเรียงลำดับตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน และการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ พบว่า

1.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ 3 ระยะเวลา มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียนของผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 จำนวน 22 คน จากนักเรียนทั้งชั้น 25 คน โดยในการช่วยเหลือระยะที่ 1 ไม่ผ่าน 14 คน การช่วยเหลือระยะที่ 2 การสอนเป็นกลุ่มย่อย ไม่ผ่าน 7 คน และเมื่อผ่านการช่วยเหลือทั้ง 3 ระยะเวลา พบว่า มีนักเรียนไม่ผ่าน 3 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน

คะแนน	จำนวนนักเรียนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์ ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ					
	ระยะที่ 1 (Tier 1)		ระยะที่ 2 (Tier 2)		ระยะที่ 3 (Tier 3)	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน
ร้อยละ 60	11	14	7	7	0	3

จากตาราง 1 จะเห็นว่า นักเรียนที่ได้คะแนนไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ในระยะที่ 1 มีจำนวน 14 คน ในระยะที่ 2 มีจำนวน 7 คน ในระยะที่ 3 มีจำนวน 3 คน

1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 20.72 (51.80 %) และหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 28.68 (71.70 %) เพิ่มขึ้น 7.96 คะแนนแสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าขึ้นคิดเป็นร้อยละ 19.90 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน ก่อนและหลังใช้กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ

ผลการทดสอบ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ก่อนการทดลอง	25	20.72	51.80	13.62
หลังการทดลอง	25	28.68	71.70	11.29
ผลต่างของคะแนนและร้อยละ		7.96	19.90	

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน หลังใช้กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ สูงกว่าก่อนใช้กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ โดยก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 20.72 และหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 28.68 เพิ่มขึ้น 7.96 คะแนนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทดสอบหลังเรียน ลดลงกว่าการทดสอบก่อนการทดลอง

2. การเปรียบเทียบเกณฑ์จุดตัดแบบอิงเกณฑ์และจุดตัดแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ พบว่าการคัดกรองนักเรียนจากระยะที่ 1 เพื่อให้การช่วยเหลือระยะที่ 2 ที่เกณฑ์จุดตัดร้อยละ 60 ตรงกับเกณฑ์จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 47 และในคัดกรองนักเรียนจากระยะที่ 2 เพื่อให้การช่วยเหลือระยะที่ 3 ที่เกณฑ์จุดตัดร้อยละ 60 ตรงกับเกณฑ์จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 46 หมายความว่า นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 47 ในระยะที่ 1 และ เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 46 ในระยะที่ 2 จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ และเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์จุดตัดที่นิยม คือ จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และ 25 พบว่า ในระยะที่ 1 เกณฑ์จุดตัดการผ่านร้อยละ 60, จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และจุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 14, 8 และ 6 คน ตามลำดับ และในระยะที่ 2 เกณฑ์จุดตัดการผ่านร้อยละ 60, จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และจุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 7, 5 และ 4 คนตามลำดับดังตารางที่ 3 และ 4

ตาราง 3 เปรียบเทียบคะแนนที่ใช้จุดตัดแบบอิงเกณฑ์และแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์
 ในระยะที่ 1 (Tier 1)

คะแนนที่ได้ จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน	จำนวน นักเรียน	คิดเป็น ร้อยละ	ตรงกับ เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่
24	0	60.00	47
20	6	50.00	42
16	0	40.00	35
13	1	32.50	30
12	1	30.00	26
11	0	27.50	25
10	3	25.00	18
9	1	22.50	10
0	2	0.00	4
รวมจำนวน นักเรียนที่ไม่ผ่าน	14		

จากตาราง 3 พบว่า ในระยะที่ 1 นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ซึ่งตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 47 มีจำนวน 14 คน และเกณฑ์จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 8 คน และเกณฑ์จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 6 คน

ตาราง 4 เปรียบเทียบคะแนนที่ใช้จุดตัดแบบอิงเกณฑ์และแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์
 ในระยะที่ 2 (Tier 2)

คะแนนที่ได้ จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน	จำนวน นักเรียน	คิดเป็น ร้อยละ	ตรงกับ เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่
46	2	60	46
25	2	50.00	43
24.27	0	48.54	35
24	1	48.00	32
23	1	46.00	25
0	3	0.00	11
รวมจำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่าน 7			

จากตาราง 4 พบว่า ในระยะที่ 2 นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ซึ่งตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 46 มีจำนวน 7 คน และเกณฑ์จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 5 คน และเกณฑ์จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 4 คน

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยขออภิปรายผลเรียงลำดับตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เมื่อได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือสามระยะ พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 มีจำนวนเพิ่มขึ้น หรือมีจำนวนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ลดลง โดยในระยะที่ 1 การสอนทั้งชั้น ไม่ผ่านเกณฑ์ 14 คน ระยะที่ 2 การสอนเป็นกลุ่มย่อย ไม่ผ่าน 7 คน ระยะที่ 3 การสอนเป็นรายบุคคล ไม่ผ่าน 3 คนรวมสามระยะผ่านเกณฑ์จำนวน 22 คน ซึ่งแสดงว่าการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือสามระยะ สามารถทำให้จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 เพิ่มขึ้น และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียนสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเป็นระบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีความยุ่งยากในการเรียนรู้โดยไม่ตีตราเด็กว่าเป็นเด็กบกพร่องทางการเรียนรู้ แต่ยึดทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคลว่า เด็กทุกคนมีความแตกต่างกันและมีความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแตกต่างกัน เช่น การเรียนรู้ ความจำ ความอดทน สมาธิ และอาจเรียนรู้ได้ดีด้วยวิธีการที่ต่างกัน บางคนเรียนรู้ได้ดีจากสื่อที่เป็นภาพ บางคนเรียนรู้ได้ดีจากสื่อที่สัมผัสได้ การให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนเหล่านั้นด้วยวิธีสอนที่ใช้ได้ผล โดยเป็นวิธีสอนที่มีหลักฐานทางการวิจัย (Research-based instructional intervention) ร่วมกับการวัดความ

ก้าวนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งหากพบนักเรียนที่มีความยุ่งยากในการเรียนรู้เร็วเท่าไร และรีบให้ความช่วยเหลือก็จะทำให้จำนวน นักเรียนที่จะล้มเหลวทางการศึกษาลดน้อยลง (อัญชลี สารรัตน์, 2557) อีกทั้งรูปแบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือแบ่งเป็น 3 ระยะ (Three Tier Model) ระยะที่ 1 (Tier1) เป็นการจัดการเรียนการสอนตามปกติสำหรับนักเรียนทุกคนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยใช้วิธีการหลากหลายที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ระยะที่ 2 (Tier2) เป็นการช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนไม่ทันเพื่อน โดยจัดเป็นกลุ่มเล็ก ๆ และมีการประเมินผู้เรียนเป็นระยะเพื่อติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ระยะที่ 3 (Tier3) เป็นการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นรายบุคคลโดยใช้เทคนิคเฉพาะด้าน (ประพิมพ์พงศ์ วัฒนารัตน์, 2558) การให้ความช่วยเหลือสามระยะยังช่วยให้ครูปรับรูปแบบการช่วยเหลือด้านการเรียน วิธีการสอน สื่อการสอน เกณฑ์การประเมินให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคนด้วย (เกศรินทร์ ศรีธนะ, 2559) นอกจากนี้ จูฬามาต จันท์ศรีสุคต (2557) ได้กล่าวว่า กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเป็นวิธีการในการป้องกันและคัดกรองนักเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการบกพร่องตั้งแต่แรกเริ่มว่าจะเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในตอนปลายปี ซึ่งนักเรียนกลุ่มนี้จะได้รับ的帮助 และ ถ้านักเรียนกลุ่มนี้ตอบสนองต่อการช่วยเหลือเป็นอย่างดี ผู้วิจัยก็สันนิษฐานว่า ความยุ่งยากในตอนแรกของเด็กเกิดจากการสอนที่ไม่เหมาะสม ในทางตรงกันข้ามนักเรียนที่ไม่ตอบสนองต่อการช่วยเหลือก็แสดงว่านักเรียนมีความบกพร่องที่ไม่ได้เกิดจากคุณภาพการสอนที่ต่ำ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Linda McCorkelClinard (2007; อ้างถึงใน เกศรินทร์ ศรีธนะ, 2559) ที่กล่าวว่า จะเป็นเรื่องที่ดีมากหากครูที่สอนนักเรียนโดยสม่ำเสมอและนำยุทธวิธีในการสอนต่างๆ มาใช้ การสอนนักเรียนควรใช้เทคนิควิธีการสอนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจง่ายขึ้น รวมถึงการจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน จะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการเรียน รวมทั้งการเตรียมความพร้อมของครู เมื่อครูพร้อม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีก็จะเกิดขึ้นกับเด็ก

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักการออกแบบแบบย้อนกลับ (Backward design) มาออกแบบการสอนในกระบวนการให้ความช่วยเหลือทั้ง 3 ระยะเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียนภาษาไทย ซึ่งเป็นการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจฝังลึก (deep knowledge) โดยกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตร เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ กำหนดการออกแบบการวัดและประเมินผลรวมทั้งการออกแบบ กิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้นักเรียน เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้นตอน 1) กำหนดความรู้ ความสามารถหรือผลลัพธ์ของการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน 2) กำหนดพฤติกรรมหรือหลักฐานที่สำคัญที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนได้บรรลุผลการเรียนรู้ตามที่กำหนด 3) ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (วิชัย วงศ์ใหญ่, 2552) ผู้วิจัยได้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward design) โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมมากที่สุด การใช้วัสดุที่มีสีสันน่าสนใจกระตุ้นความสนใจของนักเรียน มีการสร้างบรรยากาศที่ดีปลอดภัย และเป็นกันเอง เช่น การใช้เพลง เกม บทร้องเล่น ให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายเพื่อจะได้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามที่คาดหวัง

การจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยในระยะที่ 2 (Tier 2) ผู้วิจัยปรับใช้กิจกรรมอ่าน เขียน เรียนสนุก จากนวัตกรรมการสอนของศรีประไพ พรหมณี (2561) ที่ได้รับรางวัลจากมูลนิธิสยาม คุณหญิงเบญจา แสงมณี จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ได้ช่วยคุณครูในการแก้ปัญหาอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ให้อยู่มีอ ด้วยยุทธวิธี เทคนิคการสอนและกระบวนการแก้ปัญหา โดยใช้วิธีการสอนสะกดคำ แจกลูก ท่องจำ โดยอาศัยการสอนแบบฝึก ซ้ำ ย้ำ ทวน โดยมีลำดับขั้นดังนี้ 1) สอนให้รู้จักพยัญชนะ 2) สอนให้รู้จักสระ 3) สอนให้สะกดคำ แจกลูกคำในแม่ ก กา 4) สอนให้ผันวรรณยุกต์คำในแม่ ก กา 5) สอนให้อ่าน เขียน คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา 6) สอนให้ผันวรรณยุกต์คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา 7) สอนให้อ่าน เขียน คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา 8) สอนให้อ่าน เขียนคำควบกล้ำ 9) สอนให้อ่าน เขียนคำที่มีอักษรนำ นอกจากนั้นครูจะต้องแสดงความจริงใจต่อเด็ก ทำให้เด็กไม่รู้สึกเป็นปมด้อยที่ต้องมาเรียนเสริมเป็นกรณี พิเศษ การพูดต้องเน้นให้กำลังใจ คำชื่นชม ให้คำแนะนำ ควรละเว้นการดูค่า การตำหนิ ติเตียน และการ บังคับเคี่ยวเข็ญ รวมทั้งทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณค่าที่สามารถพัฒนาตนเองได้

การจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลในระยะที่ 3 (Tier 3) ได้นำหลักการออกแบบการสอนแบบย้อนกลับ (Backward design) มาใช้ แต่ทั้งนี้กิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อการสอนจะไม่เหมือนกับระยะที่ 1 และระยะที่ 2 โดยจะเน้นสอนให้นักเรียนอ่าน และเขียนเป็นคำเท่านั้น ยังไม่มีการสอนอ่านเรื่องในระยะนี้

นอกจากนี้ยังสามารถอธิบายได้ว่า ในการให้ความช่วยเหลือระยะที่ 3 ที่เป็นการสอนเป็นรายบุคคล จนครบหลักสูตรภาษาไทยของภาคต้นปีการศึกษา 2561 มีนักเรียน 3 คน (นักเรียนเลขที่ 5, 12, และ 25) ที่ยังไม่สามารถทำแบบทดสอบวัดความก้าวหน้าและสอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ได้ แสดงให้เห็นว่า กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือสามารถใช้เป็นกระบวนการในการคัดกรอง และกระบวนการ ให้การช่วยเหลือนักเรียนที่มีความเสี่ยงบกพร่องทางการเรียนรู้และยังช่วยให้ครูมีความพยายามในการ ค้นคว้าหาเทคนิคการสอนให้เหมาะสมต่อไปเมื่อศึกษานักเรียนทั้งสามคนเป็นรายบุคคล พบว่า มีความ ยุ่งยากดังต่อไปนี้ นักเรียนเลขที่ 5 และเลขที่ 25 ยังไม่สามารถจำรูปและเสียงของพยัญชนะ และสระได้ ครบทุกตัว จึงทำให้ไม่สามารถประสมคำหรืออ่านคำได้ นอกจากนั้นนักเรียนเลขที่ 5 ยังไม่ค่อยให้ความสนใจในการทำแบบทดสอบวัดความก้าวหน้าในเวลาเรียนจะชอบพูดคุย และหยอกล้อกับเพื่อน ในด้าน ครอบครัวพบว่านักเรียนเลขที่ 25 หยุดการเรียนการสอนในระบบไปเป็นเวลา 2 ปี และมาเริ่มเรียน ป.1 ตอนอายุ 9 ขวบ และเรียนในระดับ ป.2 ตอนอายุ 10 ขวบ นักเรียนเลขที่ 12 เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่อง ที่เด่นชัดที่สุด คือ เวลาจัดการเรียนการสอนจะชอบเดินรอบห้อง หรือไปเล่นชิงช้าที่สนามเด็กเล่นคนเดียว นอกจากนั้นยังมีปัญหาด้านพฤติกรรมที่ต้องได้รับการแก้ไข คือ ไม่รู้ว่าเมื่อปวดอุจจาระจะต้องไปเข้าห้องน้ำ จะอุจจาระเลอะกางเกงในห้องเรียน และไม่ได้เอาชุดมาเปลี่ยน เมื่อครูแจ้งผู้ปกครองก็ไม่ได้รับความ ร่วมมือจากผู้ปกครองในการแก้ปัญหาของเด็ก และนักเรียนจะขาดเรียนบ่อยครั้งทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่าเด็กทั้ง 3 คนควรได้รับการตรวจวินิจฉัยจากแพทย์เพื่อระบุประเภทความพิการ หรือความบกพร่องสำหรับรับบริการทางการศึกษาพิเศษ และจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลต่อไป

2. เกณฑ์จุดตัดแบบอิงเกณฑ์ร้อยละ 60 เมื่อนำมาเทียบเป็นเกณฑ์จุดตัดแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์ ในการใช้ คัดกรองนักเรียนเพื่อรับการช่วยเหลือระยะที่ 1 และในการช่วยเหลือระยะที่ 2 เท่ากับเปอร์เซ็นต์ ไทล์ที่ 47 และ 46 ตามลำดับและเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์จุดตัดที่นิยม คือ จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และ 25 พบว่า ในระยะที่ 1 เกณฑ์จุดตัดการผ่านร้อยละ 60 จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และจุดตัด

เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 14, 8 และ 6 คน ตามลำดับ และในระยะที่ 2 เกณฑ์จุดตัดการผ่านร้อยละ 60 จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และจุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 7, 5 และ 4 คนตามลำดับซึ่งแสดงว่าการใช้เกณฑ์จุดตัดร้อยละ 60 ได้จำนวนนักเรียนที่ควรได้รับการช่วยเหลือมากกว่าซึ่งทำให้ได้จำนวนนักเรียนที่ต้องให้ความช่วยเหลือมากกว่าและสอดคล้องกับแนวทางการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่ใช้หลักการวัดผลแบบอิงเกณฑ์การเลือกใช้เกณฑ์จุดตัดแบบใดนั้น National Center on Response to Intervention (2013) ระบุว่าควรใช้อย่างรอบคอบ เพราะมีผลต่อจำนวนนักเรียนที่ต้องได้รับความช่วยเหลือ โรงเรียนขนาดเล็กที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ควรเลือกใช้จุดตัดที่ทำให้ได้จำนวนนักเรียนที่ต้องให้ความช่วยเหลือมาก ซึ่งต่างจากโรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูง เพราะหากจำนวนนักเรียนที่ต้องให้ความช่วยเหลือมากหมายถึงการต้องใช้งบประมาณจำนวนมากขึ้นด้วย จุดตัดทั้งสองวิธีมีจุดเด่นต่างกัน ผู้วิจัยควรเลือกให้เหมาะกับสภาพการณ์ของการวิจัยหรือการนำไปปฏิบัติให้เหมาะสมกับสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากการสอนพบว่า ปัญหาที่ทำให้นักเรียนส่วนมากมีปัญหาในการอ่าน และการเขียน คือ การจำรูป/เสียงพยัญชนะและสระไม่ได้ ทำให้ไม่สามารถนำพยัญชนะและสระมาประสมกันเพื่อให้เกิดคำ เพราะฉะนั้นในแผนการจัดการเรียนรู้อ่านควรฝึกซ้ำๆ และใช้เวลาที่นานขึ้น
2. การวิจัยนี้ฉบับนี้มุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านคำ และการเขียนคำของนักเรียน ดังนั้นจึงสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามเหมาะสม และบริบท
3. ก่อนจะเริ่มกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ ครูจะต้องปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนให้มีความพร้อมก่อนจะเริ่มเรียน เช่น การขบถ่าย เป็นต้น
4. เกณฑ์จุดตัดเพื่อให้การช่วยเหลือสามารถปรับให้สอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา
5. ในระยะที่ 3 ของกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ ครูผู้สอนควรร่วมมือกับครูการศึกษาพิเศษ ในการให้การช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้การช่วยเหลือได้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจัดสถานที่ในการสอนในระยะที่ 2 และระยะที่ 3 ให้มีสิ่งแวดล้อมภายนอกเข้ามารบกวนให้น้อยที่สุด เช่น เพื่อนร่วมห้อง บุคคลภายนอกที่เข้ามาในโรงเรียน เป็นต้น
2. ควรร่วมมือกับผู้ปกครองในการวางแผนการให้การช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละระยะ โดยเฉพาะในระยะที่ 3 สำหรับนักเรียนบางรายที่ควรให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ
3. ควรนำกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ ไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นอื่นๆ เช่น ชั้นอนุบาล หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไปและในทักษะที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เช่น ภาษาไทยและคณิตศาสตร์ รวมทั้งการปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *แนวปฏิบัติการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2559). *เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะ “อ่านออก” (ฉบับกรรมการสอบ)*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2559). *เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะ “เขียนได้” (ฉบับกรรมการสอบ)*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- เกศรินทร์ ศรีธนะ. (2559). *การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านการเขียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนเรียนรวมตามกระบวนการอาร์ทีโอ (Response to Instruction: RTI)*. ปริญญาโทปริญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จุฬามาศ จันทร์ศรีสุคต. (2557). *การพัฒนา ระบบการช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ RTI MODEL*. *วารสารวิจัยและพัฒนาศึกษาพิเศษ*, 3(2), 56-69.
- ดารณี ศักดิ์ศิริผล. (2556). *วิจัยพบ ด.ช. เมื่องกรุงบกพร่องทางการเรียนรู้มากกว่า ด.ญ..* สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2561, จาก <https://www.thairath.co.th/content/341122>.
- ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์. (2558). *การช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนโดยรูปแบบอาร์ทีโอ (Response to Instruction: RTI)*. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 16(1), 1-9.
- ปาฏิณา วงศ์เลขา. (2552). *อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ปัญหาที่ท้าทาย*. ค้นเมื่อ 18 มีนาคม 2561, จาก <http://social.obec.go.th/node/30>
- โรงเรียนบ้านกุดฉิม. (2560). *รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2560*.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2552). *การออกแบบการเรียนรู้ย้อนกลับ. สารานุกรมวิชาชีพรู เถลิงพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. หน้า 141-148.
- วรรณ โสมประยูร. (2553). *เทคนิคการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *การพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- ศรีประไพ พรหมณี. (2561). *การพัฒนาการอ่าน และเขียน 4 เดือนอ่านออกเขียนได้ โดยใช้กิจกรรมอ่านเขียนเรียนสนุก*. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- อัญชลี สารรัตน์. (2557). *การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วยรูปแบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ(Response to Instruction: RTI)*. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 8(1), 1-9.

National Center on Response to Intervention. (2013). *Screening Briefs Series: Brief #2: Cut Scores*. Washington, DC: National Center on Response to Intervention. Retrieved November 20, 2018, from <http://www.rti4success.org>.